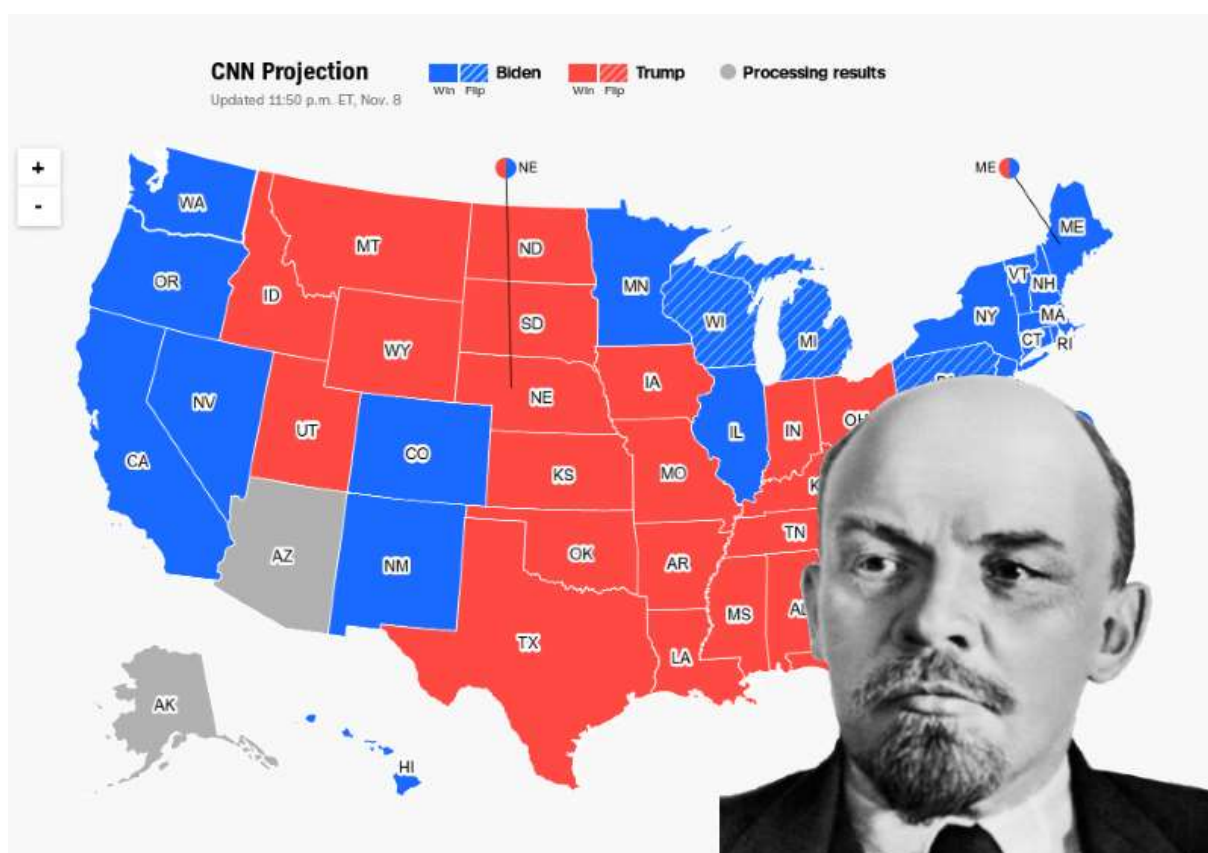

V I Lenin

Utgången av presidentvalet i USA och dess innebörd November 1912

Denna artikel handlar om presidentvalet i USA 1912, där Demokraterna och Republikanerna utmanades dels av Eugene Debs Socialistparti, men också av den f.d. republikanen Theodore Roosevelts nybildade, populistiska Progressiva parti. Mycket har förändrats sedan dess, men en hel del är sig likt, både vad gäller tvåpartiväldet och utmaningarna från ”progressiva”, men i grunden pro-kapitalistiska, populistiska partier, som dagens Gröna parti i USA.

Wilson, en ”demokrat”, har valts till Förenta Staternas president. Han fick över sex miljoner röster. Roosevelt, från Progressiva partiet, fick över fyra miljoner röster, republikanen Taft över tre miljoner och socialisten Eugene Debs 800 000 röster.

För omvärlden är den viktigaste innebörden av valet inte så mycket ökningen i antalet röster på den socialistiska kandidaten, utan snarare de *borgerliga* partiernas djupa *kris*, den kraft med vilken deras förfall har blottats. Valet har också särskilt tydligt visat hur *borgerlig reformism* används som ett vapen mot socialismen.

I *alla* borgerliga länder tillkom partierna som står för kapitalismens bevarande, alltså de borgerliga partierna, redan för länge sedan, och ju större den politiska friheten är, desto stabilare är dessa partier.

USA är det land där denna frihet är som störst. Och i ett *halvt århundrade* – sedan inbördeskriget om slaverifrågan 1860-1865 – har två borgerliga partier där varit

anmärkningsvärt stabila och starka. Demokratiska partiet heter de före detta slavägarnas parti. Och det borgerliga parti vilket förespråkade ett slut på slaveriet har utvecklats till Republikanska partiet.

Sedan slavarnas frigörelse har skillnaden krympt mellan partierna. De har framför allt stridit om importmomsens storlek. Deras trätomål *har inte haft någon verklig betydelse* för folkets massor. Det amerikanska folket har blivit bedraget och förts bakom ljuset avseende sina intressen genom de spektakulära och meningslösa *dueller* som i stället hållits mellan de två borgerliga partierna.

Det s.k. tvåpartisystem som framträtt i Amerika och Storbritannien har varit ett av de mest effektiva hindren mot en oberoende arbetarklass uppstigande, det vill säga, mot ett genuint socialistiskt parti.

Och nu har detta tvåpartisystem lidit nederlag i Amerika, det land som står för kapitalismen i dess mest utvecklade form! Vad orsakade detta fiasko?

Arbetarrörelsens styrka och socialismens tillväxt.

De gamla borgerliga partierna (de "demokratiska" och "republikanska" partierna) har riktat sin uppmärksamhet mot det förgångna, mot tiden för slavarnas frigörelse. Det nya borgerliga partiet, Progressiva partiet, fäster blicken på *framtiden*. Dess program vilar helt på frågan om kapitalismens vara eller icke vara, specifikt på frågan om att värna arbetarna och "trusterna", som de kapitalistiska företagen benämns i USA.

De gamla partierna hör till den epok vars uppgift var att så skyndsamt som möjligt utveckla kapitalismen. De stred om hur man bäst skulle påskynda och möjliggöra denna utveckling.

Det nya partiet är en produkt av den nuvarande epoken, där själva frågan om kapitalismens fortlevnad har rests. I USA, det friaste och mest framåtskridna landet, hamnar denna fråga i förgrunden på ett tydligare och bredare sätt än någon annanstans.

Kärnan i Roosevelts och Progressiva partiets program och agitation är frågan om att *rädda kapitalismen* genom *borgerliga reformer*.

De borgerliga reformer som i det gamla Europa framträder i professorernas diskussioner är i den amerikanska republiken som grunden för ett fyra miljoner man starkt parti. Detta är den amerikanska andan.

Vi ska rädda kapitalismen genom reformer, säger detta parti. Vi ska genomföra den mest progressiva fabrikslagstiftningen. Vi ska inrätta statlig kontroll över alla trustar (vilket i USA innebär över alla industrier!). Vi ska inrätta statlig kontroll över dem för att avskaffa fattigdomen och låta alla tjäna en "tillbörlig" lön. Vi ska införa "samhällelig och industriell rättvisa". Vi förespråkar *alla reformer – den enda "reform" vi inte vill ha är expropriering av kapitalisterna!*

USA:s rikedomar uppskattas nu till 120 miljarder dollar. Ungefär *en tredjedel* av dessa tillhör *två* trustar, Rockefellers och Morgans, eller är underordnade dessa trustar. De blott 40 000 familjer som utgör dessa två trustar är herrar över 80 miljoner löneslavar.

Så länge dessa moderna slavdrivares välde består förblir alla "reformer" bedrägliga. De sluga multimiljonärerna anlätade Roosevelt *specifikt* för att han skulle predika detta bedrägeri. Om kapitalisterna tillåts behålla sitt kapital kommer den "statliga kontroll" de utlovar att bli ett redskap för att bekämpa och krossa strejker.

Men den amerikanske arbetaren har redan vaknat och står på pass. Han hälsar Roosevelts framgångar med upplyft ironi, som för att säga: "Du lockade fyra miljoner människor med dina reformlöften, käre bedragare Roosevelt. Utmärkt! I morgon kommer dessa fyra miljoner

att inse att dina löften var en bluff, och glöm inte att de lyssnat till dig *endast* för att de anser det *omöjligt* att fortgå på det gamla sättet.

Pravda nr 164, 9 november 1912.

Översättning: Svante Persson